

ПРАВИЛНИК

ЗА ФУНКЦИОНИРАНЕ НА

**СИСТЕМАТА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ И РАБОТА НА
ЕКСПЕРТИ НА НТС по МАШИНОСТРОЕНЕ**

**Приет на заседание на Националния управителен съвет на
Научно техническия съюз по машиностроене с Протокол IX-1
от 26.07.2012 г.**

ПРАВИЛНИК НА СИСТЕМАТА ЗА ЕКСПЕРТИ на НАУЧНО ТЕХНИЧЕСКИЯ СЪЮЗ ПО МАШИНОСТРОЕНЕ (НТСМ)

Приет на заседание на НУС на НТСМ на 26 юли 2012 г.

§1

Настоящият Правилник се приема на основание чл.9 от Устава на Научно техническия съюз по машиностроене и целта му е да се създадат условия за подобряване на професионалната адаптивност и качество на живот на машинните инженери в Република България.

§ 2

Званието „Експерт” се присъжда на членове на НТСМ в признаването на висока степен на професионална етика и компетентност.

§ 3

Присъждат се три степени на експерт:

- „**Стажант експерт на НТСМ**”, който трябва да отговаря на рамковите изисквания, посочени в Приложение 1,
- „**Експерт на НТСМ**”, който трябва да отговаря на рамкови изисквания, посочени в Приложение 2,
- „**Национален експерт на НТСМ**”, който трябва да отговаря на рамкови изисквания, посочени в Приложение 3.

§ 4

1. Званията „Стажант експерт на НТСМ”, и „Експерт на НТСМ” се присъждат от Квалификационно оценителни комисии (КОК) към НУС и сдруженията, регистрирани по Закона за юридически лица с нестопанска цел, членове на НТСМ
2. Званието „Национален експерт на НТСМ” се присъжда от НУС на НТСМ по предложение на КОК.
3. Списъка от специалности, по които се присъждат званията „Стажант експерт”, „Експерт” и „Национален експерт” е даден в Приложение 4.
4. Званието „Експерт на НТСМ” и „Национален експерт на НТСМ” може да се присъжда по една или две специалности. Званието „Стажант експерт на НТСМ” може да се присъди само по една специалност. Редът за получаването на звания е даден в Приложение 5.
5. Званието „Експерт на НТСМ” и „Национален експерт на НТСМ” по специалност „А01”- „Оценка на машини, съоръжения и превозни средства” се присъжда само заедно с присъждане на съответното звание по специалност от групи 1, 2, 3 или 4.

§ 5

1. „Стажант експертите на НТСМ”, „Експертите на НТСМ” и „Националните експерти на НТСМ” се вписват в „Регистър на експертите”, който се поддържа от щатен служител в апарата на НТСМ, определен със заповед на Главния секретар на НТСМ и наричан „Служител на системата”. Формата на регистъра и структурата на данните на експертите е дадена в Приложение 6.

§ 6

1. След вписване в „Регистъра на експертите”, „Стажант експертите на НТСМ” и „Експертите на НТСМ” получават карта, сертификат и личен печат, удостоверяващи професионалната им квалификация, а „Националните експерти на НТСМ” вместо

сертификат получават диплом, карта и личен печат. Образци на картите, сертификатите, диплома и личните печати са дадени в Приложение 7.

2. Картата и сертификатът са документи, издадени за определен срок от време, но не по-малко от три години. За продължаване на срока на валидността им „Стажант експерта на НТСМ” и „Експерта на НТСМ” подават заявление по образец (Приложение ...) до Председателя на КОК, присъдила за първи път званието.
3. „Служителят на системата” извършва проверка по спазване на изискванията за непрекъснато подобряване на професионалната квалификация (участие в следдипломни курсове, симпозиуми, конференции и други), активна работа като експерт, придобиване на възможности за използване съвременен инструментариум (софтуер, публикации, ръководства и други) и продължаващо членство в НТСМ, и информира писмено Председателя на комисия.
4. Издаденият диплом на „Националния експерт на НТСМ” е без срок на валидност.
5. При получаването на картата, сертификата или диплома експертите потвърждават със собственоръчен подпис познаването на тези правила, включително задължението да ги спазват и изразява съгласие (или не) за използване на личните данни съгласно Закона за опазване на личните данни. Образец на Декларацията се съдържа в Заявлението за получаване на званията експерт на НТСМ. (Приложение 5б)
6. „Стажант експертите на НТСМ”, „Експертите на НТСМ” и „Националните експерти на НТСМ” имат право да отразяват присъдените им звания върху визитки, карти, листовки и други. Тази привилегия не се полага в случаите, когато експерта извършва частна стопанска дейност в областта на услугите без лицензия от НТСМ (параграф 6)

§ 7

1. При извършване на работата и от трите степени на експерти, те използват личните си печати, карти и сертификати (дипломи), вида на които е показан в Приложение 6.
2. Използването на печатите и званията от експертите в работа е допустимо само при подписан договор с НТСМ за извършване на услуги от името и за сметка на НТСМ или подписан договор за франчайз..
3. Ако експерт реши да извършва самостоятелно частна стопанска дейност без договор в области на припокриващи се специалности съгласно званието му на експерт, неговите правомощия като експерт се спират, а картата, сертификата (диплома) и печата се връщат незабавно от експерта в офиса на НТСМ. НУС на НТСМ информира всички експерти и свои партньори за некоректната дейност на експерта.

§ 8

1. Експертите на НТСМ от всички нива имат следните права:

- да подпишат договор с НТСМ за извършване на услуги от името и за сметка на НТСМ съобразно своята квалификация и специалност на експерт;
- да получат възнаграждение за извършваните от тях услуги съобразно тяхната квалификация, обема на работата и осигуряването на клиента, но не по-малко от 85 % от договорената сума между НТСМ и клиента когато извършва самостоятелно услугата или част от този процент, когато е член на екип, съобразно неговото участие в екипа;
- да изискват от НТСМ да подпише договор с клиент, който те са намерили, и да се спазят договорените от експерта обем на работа, срокове, възнаграждения и евентуално екип от различни специалности;
- да откаже да извърши услуга или част от нея от името на НТСМ и за негова сметка, когато счита, че не притежава адекватни знания и опит или са налице причини, които правят невъзможно качествено и своевременно изпълнение от страна на експерта на услугата или част от нея;

- когато е подписан договор за франчайз и услугата изисква сформирането на екип, експертите могат да поискат съдействие от НТСМ за допълване на екип от експерти, които на са страна по договора за франчайз.

2. Експертите на НТСМ от всички нива са длъжни:

- да извършват услуги или части от услуги, когато работят в екип и които са договорени от НТСМ съобразно своята квалификация и специалност и когато не са на лице причини, които правят невъзможно качествено и в срок изпълнение от страна на експерта услугата или части от нея;

- да извършва услугата или части от нея в съответствие с нейното съдържание, цел и краен срок, независимо дали страна по договора е НТСМ или се изпълнява чрез договор за франчайз;

- в сътрудничество с Главния секретар на НТСМ или с упълномощеното от него лице да разработва приемателно-предавател протокол и предава работата на клиента, независимо дали страна по договора е НТСМ или се изпълнява чрез договор за франчайз;

- да проявяват активност и да търсят потенциални клиенти, които имат необходимост от получаване на инженерно технически услуги, да договарят с тях обема на услугите, срокове и възнаграждения и да предлагат на НТСМ параметрите на договорите, които трябва да се подпишат;

3. Участието на Главния секретар на НТСМ или упълномощено от него лице в разработването на приемателно-предавателния протокол и предаването работата на клиента е своеобразна форма на контрол от страна на НТСМ за качеството на извършваните услуги от експертите, независимо тяхната форма.

4. На експертите като физическите лица или юридическите лица, които имат някакви правни взаимоотношения с експерти и които са подписали договор за франчайз се издава лиценз НУС на НТСМ съгласно формата, посочена в Приложение 7 и се включват в списък със стопански субекти, сътрудничаещи си със НТСМ в мрежата за франчайзинг.

§ 9

Експертът трябва да се ръководи в своята работа от принципите на професионалната етика и нравственост, като:

1. Ангажира се да извършва услуги или част от тях само в областта на своята специалност и само тогава, когато може да се основава на адекватни знания и опит.

2. Извършва всякаква работа надеждно и отговорно, на базата на съвременните научни познания и пълно разбиране на съответните факти и обстоятелства.

3. Ако услугата е под форма на експертиза, експертът не се основава на очакванията на клиента, не допуска да му оказат натиск и клиентът да има влияние върху експертизата по същество.

4. За да се избегнат съмнения за пристрастност, експертът отказва извършването на експертиза, когато окончателните заключения ще бъдат свързани с неговите лични интереси. В такъв случай следва да се уведоми Главния секретар на НТСМ или упълномощеното от него лице, отговарящо за системата от услуги.

5. Информацията, получена във връзка с извършването на услуги, експертът не може да използва в ущърб на клиента или да постигне нечестно предимство. В случай на конфликт на интереси, експертът следва да дава предимство на интересите на клиента..

6. Да проявява инициатива за повишаване на научната и професионалната си квалификация, като по този начин се грижи за личния си авторитет и доброто име на Съюза.

§ 10

Експертите, извършващи добросъвестно своята работа, могат да бъдат наградени от НУС на НТСМ. Наградата (морална, предметна или парична) или допълнителното възнаграждение са в зависимост от обема и качеството на извършената работата и получената от НТСМ сума от нейното извършване.

§ 11

1. При неизпълнение от страна на експерта на Етичния правилник на Съюза или задълженията по § 7, 8 и 9 от настоящия Правилник се прилагат законови санкции.
2. Наказанията са : писмено предупреждение, временно спиране на правата и отнемане на правата на експерта.
3. Оплаквания за неуместна дейност на експерта и искания за наказания може да прави всеки орган или организационна структура на НТСМ, а също така и физически или юридически лица, на които е извършвана услуга.
4. Решението за наказание:
 - за „Стажант експерт на НТСМ” и „Експерт на НТСМ” се взима от Квалификационно оценителната комисия, присъдила званието;
 - за „Национални експерт на НТСМ” – от НУС на НТСМ по предложение на КОК, провеждалия процедурата по присвояване на званието.
5. Решенията за наказания могат да се обжалват в 2 седмичен срок пред:
 - НУС на НТСМ от „Стажант експерти на НТСМ” и „Експерти на НТСМ”;
 - Общото събрание на НТСМ от „Националните експерти на НТСМ”.
6. Не обжалването на наказанието в посочения в т.5 срок прави решението за наказание окончателно.

§12

Званието „Експерт” се губи в следните случаи:

- 1) Решение на органите на НТСМ съгласно § 11,
- 2) Прекратяване на членството в НТСМ,
- 3) Решение на граждански съд или изгубване на правото за упражняване на определена професия..

§13

В случай на непрофесионално поведение и нарушаване на Етичния правилник и Устава на НТСМ или като цяло законови разпоредби, КОК има право да поиска изключване от съюза.

§14

В рамките на сътрудничество на НТСМ с други съюзи и професионални организации се дава възможност за проверка на експерти и вписването им в Регистъра на експерти на НТСМ из между членовете на тези организации при сътрудничество с тези организации по същество. Подобни процедури за разширение на състава на експертите изисква определянето и приемането на съответни процедури към настоящия правилник, които се утвърждават от НУС на НТСМ. Необходимо условие за това сътрудничество е кандидат експертите от тези организации да станат членове на НТСМ.

§15

Променяне на съдържанието на приложенията към настоящия регламент се извършва от НУС на НТСМ.

§16

Настоящият правилник влиза в сила от 27 юли 2013 г.

Приложения:

- № 1 – Изисквания за получаване на званието „ Стажант експерт на НТСМ”,
- № 2 – Изисквания за получаване на званието „Експерт на НТСМ”,
- № 3 – Изисквания за получаване на званието „Национален експерт на НТСМ”,
- № 4 – Списък на специалностите за експерти в НТСМ
- № 5 – Процедура за присъждане на званията „ Стажант експерт на НТСМ”, „Експерт на НТСМ” и „Национален експерт на НТСМ” и необходимите документи.
- № 6 – Вид на карта, сертификат (диплом) и печат на експертите на НТСМ
- № 7 – Вид на лиценза за упражняване на правата на експертите на НТСМ
- № 8 - Правилник за работата на Квалификационно оценителна комисия